

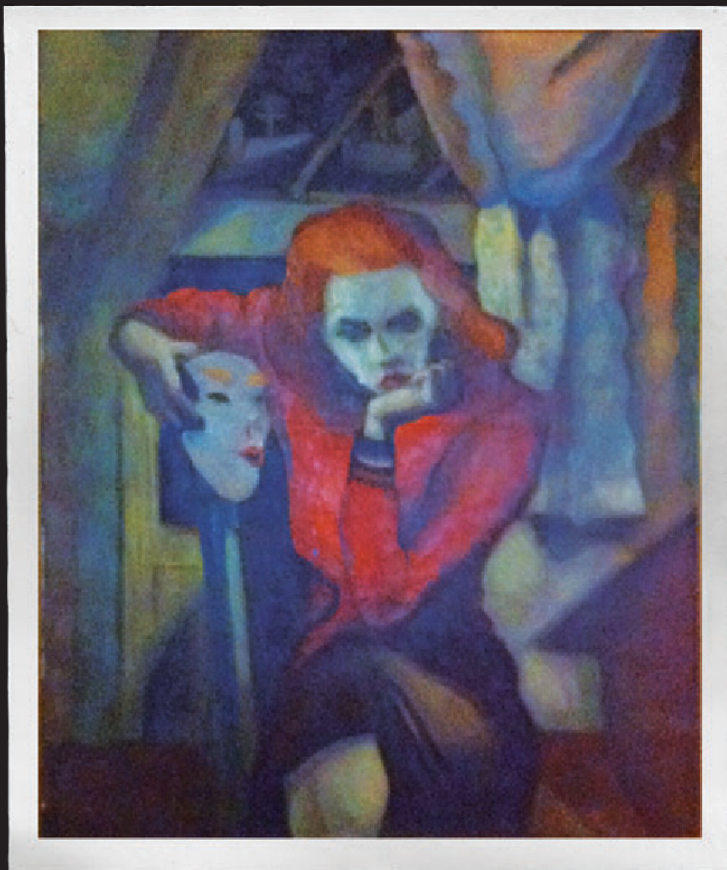
SANGER AV JENS GUNDERSSEN

Stjerner lysne hvite

JENS GUNDERSSEN (1912-1969)

- Biografi -

Gunvor Hall (1908 – 1961)

"Jeg ber for deg, jeg, Jens", hvisker Alf Prøysen til Jens Gunderssen under en flytur til Festspillene i Bergen. Dette forteller Alf Cranner som var anvist plass mellom de to. Ordene Alf Prøysen sier, kommer rett etter at Jens Gunderssens kone, skuespillerinnen Gunvor Hall har fått uhelbredelig kreft og går bort i ung alder. Jens var blitt enkemann...

Jens Gunderssen ble født 19. mai 1912. Han vokste opp i Drammen, der hans far, Karl Gunderssen var ordfører fra 1935 til 1957. Jens Gunderssen studerte jus ved Universitetet i Oslo og ble cand.jur. 1937. Året etter fikk han en stilling hos Rådmannen i Bærum. Der fikk han innsikt i, og høstet erfaringer fra administrativ virksomhet, noe som skulle komme ham til stor nytte senere i livet.

*Bak: Jens, Aagot, Karl, Ingrid, Sten-Erik og Karen-Marie.
Foran: Kirsten og Karl-Erik Gunderssen. Foto: Privat*

Det nye Teater. „Privatliv“

*Gunvor Hall, Ola Isene, Lillebil Ibsen og
Jens Gunderssen. Foto: Oslo Nye Teater*

Victor Bernau, som var sjef på Det Nye Teater i Oslo, så Jens Gunderssen opptre 1939. Han fikk en rolle i stykket "Sjette etasje", og fra den profesjonelle scenedebuten i april 1939 ble Det Nye Teater hans arbeidsplass. To år tidligere var han i England hvor det egentlig var meningen at han skulle studere jus, det var i hvert fall det han fortalte sin far (som finansierte oppholdet!) Sannheten var at han hadde klart å komme seg inn på et skuespillerkurs i London. Under denne tiden skrev han også reisebrev og teateranmeldelser for aviser i Drammen. Jens ønsket, foruten å bli skuespiller, å bli journalist.

Både på og utenfor scenen spilte Jens Gunderssen mange roller. Ved siden av å være en allsidig skuespiller var han teatersjef og regissør, og han påtok seg tunge verv i norske og nordiske kunstnerorganisasjoner.

I de fem første etterkrigsårene engasjerte han seg sterkt i organisasjoner for norske og nordiske scenekunstnere. I 1945 ble han styremedlem i Norsk Skuespillerforbund,

og året etter påtok han seg formannsvervet i foreningen.

Han var også medlem av Norges Kunstnerråd 1947–50, formann i Nordisk Skuespillerråd 1947–49, styremedlem i Nordisk Teaterutvalg 1947–50 og medlem av Statens Filmråd fra 1951.

I 1950 blir stillingen som sjef for Radioteateret utlyst. Det var første gang i NRKs historie at dette skjedde. Jens Gunderssen blir innstilt som nummer en. Grunnen til dette var: *”i tillegg til hans utdannelse, at han har lagt for dagen fremragende administrative og organisatoriske evner samt musikalsk skjønn”* (som det het i NRKs begrunnelse)

Foto: NRK

Som sjef for Radioteateret skjønte Jens at han var nødt til å bringe inn en mer tidsriktig profil i radioen. Dette resulterte i et mer politisk spor. Han satte opp en rekke nye norske stykker av forfatterne *Johan Borgen, Odd Eidem, Olav Nordrås, Inger Hagerup, Jan-Magnus Bruheim, Torvald Tu, Ebba Haslund, Alex Brinchmann, Tor Jonsson, Sjur Lothe, Tarjei Vesaas* og sørget for *Finn Carlings* debut. Rekken av utlandske hørespill var stykker av *Eugene O'Neill, Elmer Rice, Arthur Miller, Ferenc Molnár, Jean Giraudoux, James Joyce, Arthur Schnitzler, Georg Büchner, Bertolt Brecht, William Butler Yeats* og *T.S. Elliot*.

Blant de mest populære stykkene av utenlandske forfattere var *"Sorry wrong number"* med Wenche Foss i hovedrollen. Jens sitt største formeksperiment i Radioteateret var etterkrigstidens første påskekrim; *"Paul Temple og Gregory-saken"* i 10 deler. I tillegg kom også publikumsfavorittene *Paul Cox* og *Dickie Dick Dickens*.

Og Jens forsatte å overraske; Den nye teatersjefen var del av et venstreorientert teatermiljø rundt Axel Otto Normann og Hans Jacob Nilsen som lenge hadde jobbet for et ekte folketeater, der politiske skuespill skulle stå på spilleplanen. Holdningen til Jens ble ikke så godt mottatt av det sosialdemokratiske NRK. Dette fordi den inneholdt elementer av pasifisme, som var svært upopulært i antikommunistiske kretser i Arbeiderpartiet. Reaksjonene innenfor NRK miljøet var veldig sterke. Medlem av programutvalget og varamann for Arbeiderparti-hauken Håkon Lie i kringkastningsrådet; Andreas Andersen kritiserte repertoarvalget i krasse ordlag, da NRKs holdning til NATO ble diskutert. Andersen, som nylig hadde fratrådt som statssekretær i Forsvarsdepartementet, mente mange av Radioteaterets stykker understøttet en *"systematisk psykologisk krigføring"* som kommunistene hadde i gang, satt, kamuflert som *"fredssak"*.

Da diskusjonen fant sted, hadde Jens Gunderssen allerede blitt ansatt av Hans Jacob Nilsen på det nyåpnede Folketeatret i Oslo. Han var skuespiller der frem til 1955,

og overtok da som teatersjef.

Han ledet Folketeatret til 1959 da teateret ble slått sammen med Det Nye Teater til Oslo Nye Teater.

Jens Gunderssen og avtroppende Radioteatersjef Gunnar Neels-Hansson

Foto: NRK

*Jens Gunderssen og VGs kulturredaktør
Hans Heiberg. Foto: NRK*

Harald Are Lund forteller: "Jens Gunderssen er en del av mine radio-opplevelser fra barndommen. Hans "Vuggeviser", og da særlig 78 plate innspillingen, er en av de fineste visene som er skrevet. Hans egen versjon hadde en helt egen virkning på meg når jeg hørte den i NRKs Ønskekonserten på mandagene som ung. "Vuggeviser" representerer nordisk melankoli på en god og trist måte for meg. Etter at jeg blei voksen har jeg kunnet sette pris på dybden i teksten til Jens Gunderssen – formidlinga i stemmen fikk jeg jo inn allerede som barn. Jeg hørte Jens som flittig brukt oppleser i radioen, og som skuespiller i Radioteatret. Da jeg

begynte å jobbe som inspisient i hørespillseksjonen i februar 67, blei jeg ganske fort med i produksjonene som Jens instruerte og jeg jobbet også med ham på det jeg tror er den siste oppsetningen han gjorde som instruktør i Radioteatret. Det var hyggelig å jobbe med Jens Gunderssen og alltid en løs og fin stemning i produksjonene."

To år etter avgang som Radioteatersjef innledet Jens en ny æra i NRKs historie. 12. januar 1954 satt han på en krakk i skarpt scenelys og sang sin kjente vise "Vuggevisen". Sangen var det første offentlige og offisielle TV-kulturinnslag i NRK, og ble bivånet av et fascinerert hovedstadspublikum.

Som skuespiller viste Jens et sikkert grep om spesielt roller i den intime komedien. Hans spilleform var preget av en tilsynelatende enkel fremstilling, men var resultat av et omhyggelig arbeid. Han ga sine scenefigurer individuelle trekk, og tok typer på kornet.

Foto: NRK

Fra tiden på Det Nye Teater huskes han bl.a. for roller som ektemannen i *"Luttens sang"* av Tse-Cheng, tittelfiguren i *"Den lettsindige Platonov"* av Tsjekhov, og godseier Ulfheim i Ibsens *"Når vi døde vågner"*. Ved åpningen av Folketeatret spilte han advokat Strøm i Gunnar Heibergs *"Tante Ulrikke"* og Mr. Page i Shakespeares *"De lystige koner i Windsor"*. Det å kunne opptre i skuespill av Heiberg og Shakespeare to påfølgende kvelder viste hans spennvidde og mangfold som skuespiller.

Jens Gunderssen som «Den lettsindige Platonov» med Anne Lise Tangstad og Marit Halset
Tegning: Ulf Aas

Alf Cranner erindrer om dette:

Under hans tid ved Folketeatret kom "Tolvskillingsoperaen" av Brecht/Weill på plakaten. Her sang Jens Gunderssen flere av sangene, hvis ikke alle. Han kom fram på scenen når teppet ble trukket for, og mens sceneskiftet foregikk bak ham, sto han der, kledd som en gatesanger og sveivet på en lirekasse mens han sang blant annet Mackie Kniven's sang. Jeg så forestillingen og ble så betatt av sangene at jeg ble opptatt av dem for all tid framover (og er det fremdeles).

Olav den 5. og Jens Gunderssen

Foto: Oslo Nye Teater

Som teatersjef fikk Jens ikke tid til roller på scenen lenger. I stedet utfoldet han sitt kunstneriske talent som regissør. På Folketeatret skapte han en mesterlig oppsetning av "Under milk wood" av Dylan Thomas og en realistisk og meget bevegende "Anne Franks dagbok", som ble teaterets største suksess.

Regissørvirksomheten fortsatte han på Oslo Nye Teater med bl.a. "Se, men ikke høre" av Peter Shaffer.

Jens Gunderssen, Aase Bye, Per Aabel og Amund Raknerud. Foto: Oslo Nye Teater

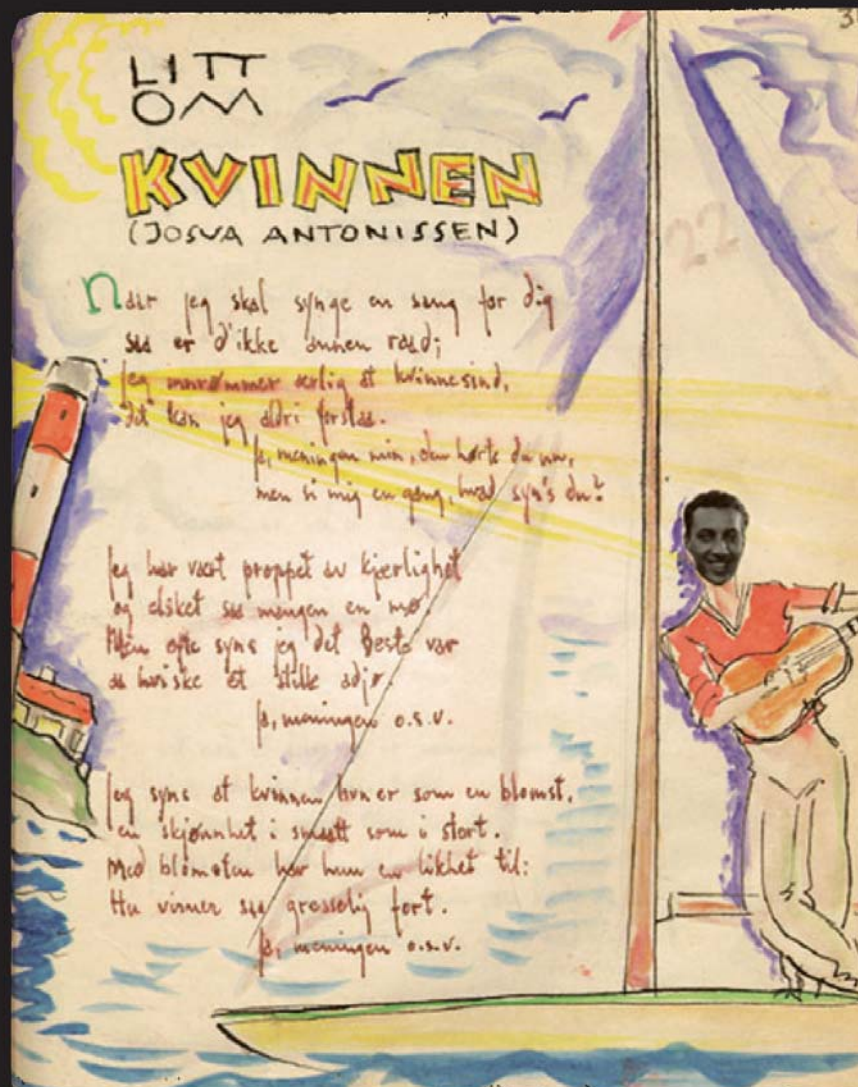
Geirr Tveitt, Bjarne Amdahl og Finn Lundt. Senere ble også Alf Prøysen, Jacob Sande, Mimmi Thommesen, Hartvig Kiran, Erik Bye, Ivar Medaas, Otto Nilsen, Birgitte Grimstad og Alf Cranner med. Visens Venner var et svar på den svenske foreningen fra 1936.

Jens Gunderssen var blant initiativtakerne til Visens Venner 1944. Denne foreningen startet han sammen med Odd Brockmann (formann), Julius Hougen, Yukon Gjelseth og Bjørn Mørk. Medlemmene var mange, og blant annet var Thorbjørn Egner, Bjarne Berulfsen, Jacob Dybwad, Ivar Mauritz-Hansen og Finn Faaborg medlemmer. Visens Venner hadde også med komponistene Kåre Siem,

Haakon den 7. og Jens Gunderssen. Foto: Oslo Nye Teater

I begynnelsen sang Jens Gunderssen ofte andres viser, men etter hvert komponerte han melodier og tekster til egne viser. Først med svenske tekster (!) og senere norske. Grunnen til dette var at svenskene hadde en helt annen, og lengre tradisjon når det gjaldt viser. I Norge hadde man folkeviser, men "kunstviser" som man den gang kalte det, var det heller dårlig med. Jens Gunderssen holdt også konserter i Sverige (Göteborg) rett før annen verdenskrig.

Illustrasjon fra Jens
 Gunderssens og Magne Soones
 upubliserte visebok 1937. Jens
 kalte seg Josva Antonissen (!)

*”Och stormarna rasa uppå oceanen
Där molnen de jaga på rykande sjö
Sen pustar de ut i den ljuva monsunen
Och söker sig in til den blommande ö
Å, var jag en storm som på havene går
Å, kunde jag dansa i vindernas spår
Å, var jag ett endaste vindpust på jorden
Då lekte jag yr i ditt soliga hår”*

*”Da vi var i Sverige”
Små viser om små ting
Tanum Forlag 1943*

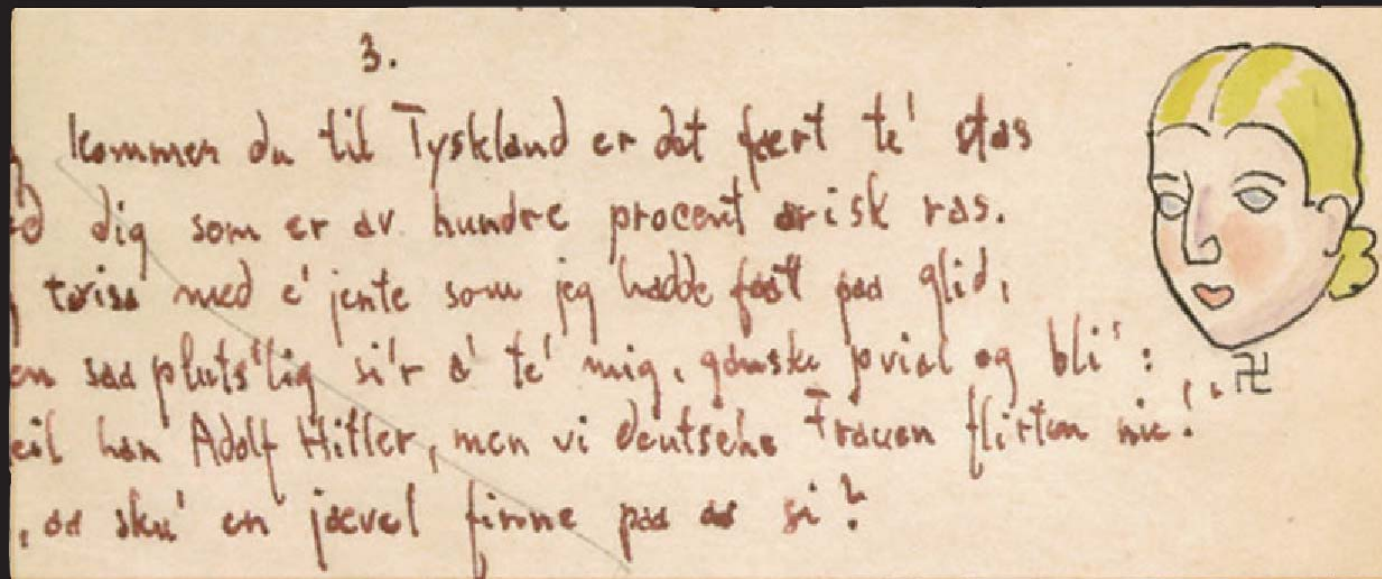
*”Vi kunde inte sova där ved den slitna kai,
män tände primus och fickmat på dørken.
Førutom ljuset från en brigg som låg for ankar-svai
var hamnen mørk och tyst liksom en ørken.
Män pløtsligt uppå kaien i mørket blev vi vår
två lyssande flickor då vi sjøng till vår gitarr.
Dom klaste i hænderna allt før vår sista ton.
Da sjøng vi ”Calle Schewen” og ”Fritiof Andersson”*

”Kjell Sten och jag” 1938

*Skriven øver ett afton-kaffe i Vollen i Asker i augusti 1938 och
beroande på minnen framkallad utav ett brev från Amerika*

Jens Gunderssen gjorde 18 grammofoninnspillinger på 78-plate for Columbia, og han platedebuterte i desember 1940. Starten på annen verdenskrig vekket nok mye av den politiske nerve i Jens Gunderssen. Hans bror; Sten-Erik Gunderssen ble etterlyst av den tyske okkupasjonsmakten, og måtte flykte til Sverige, og hans far Karl Gunderssen ble avsatt som ordfører i Drammen.

"Og kommer`u tel Tyskland er det fært til stas ,
med dig som er av arisk ras`.
Jeg holdt på med e jente jeg hadde fått på glid,
men så plutselig sir`a tel mig, ganske jovial og blid;
"Heil han Adolf Hitler, men vi deutsche Frauen küssen nie!"
Ja – å sku`en jævel finne på å si?

Drammen 1937

”Flåtebesøk”:

”Jeg har alltid vært regna for en fredelig mann,
og oppført mig bestandig så pyntelig det går an.
Men jeg må si at jeg virkelig blei forbanna
den dagen som den tyske flotille landa.
Dem kom op leden og fikk gratisplass ved kaia.
Dem fikk hurrarop og musikk mens de norske flagga vaja.
Dem fikk bade i vår svømmehall, dem fikk kjøre med vår trikk.
Ja, det fantes ikke det dem ikke fikk.
GRATIS.

Da dem kom op fjorden så rekognoserte dem hele landet
og forholda på bønn og fisk som var i vannet.
Dem tegna op på kartet hele Svelvikstrømmen
så dem som seiler ubåt ikke skulde glømmen.
Dem fikk øl på bryggeriene. Dem kom gratis inn på kino.
Hvis enda vi fikk sånt iblandt så skulde jeg ikke si no.
Dem fikk lov å gjørra narr av vår forsvarspolitik.
Ja, det fantes ikke det dem ikke fikk.
GRATIS.

Og så en kveld så var det folkefest i Parken.
Der gjorde alle tyskerane studier i marken.
Og parkmusikken spellte og jenter stod på rad,
og tyskra blev beskytta av politimester Glad.
Dem fikk gjørra som dem vilde. Fikk vandre rundt og slik
og agitere ugenert for nazi-politikk.
Dem fikk kyss og klem og greier og kjælne jenteblikk.
Ja, det fantes ikke det dem ikke fikk.
GRATIS.

Jeg gikk rundt og vandra med e jente under armen
mens parkmusikken spelte op med "Jeg elsker Carmen".
Da kom det bort en tysker som by`nte å gjørra krøll
da jenta nekta plent å gå å drikke øl.
Jeg fikk steppa op og by`nte å sloss for full musikk.
Jeg fikk stifte et bekjentskap med tysk forsvarsteknikk.
Jeg fikk mig en på pæra og jeg fikk blåe blikk.
Ja, det fantes ikke det jeg ikke fikk.
GRATIS."

Jens Gunderssen skrev under denne tiden flere sanger
som hadde et politisk innhold:

"En protestvise"

"De store blir så store at de glemmer bort de små.
De store står og viser dem den veien de skal gå.
Det skal man respektere. Det er den rette vei, for det vet jeg.
Men stilt som duggen faller imot kveld
Det hviskes gjennom byer, gjennom skog og over fjell.
Vi vil det ikke mere!
Nei!—"

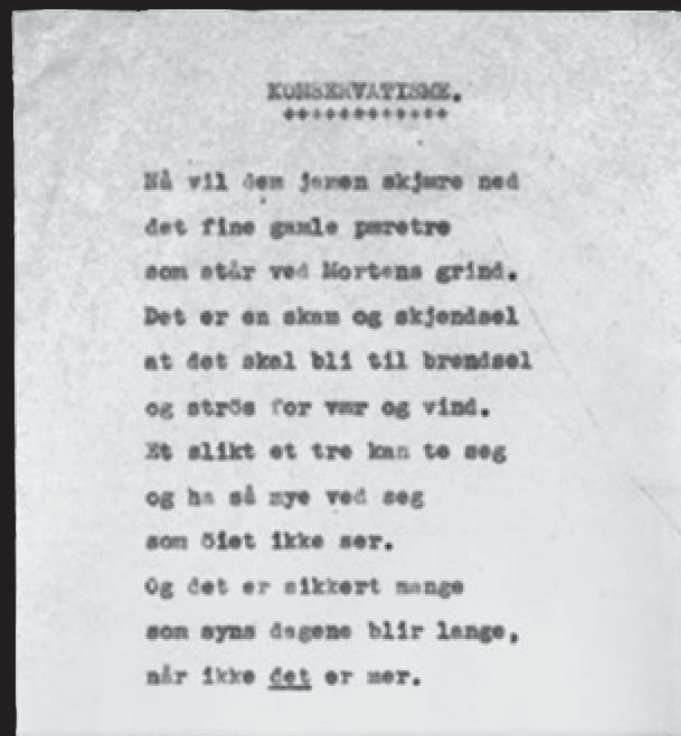
Hvor er det blitt av Efraim, vår nabo og vår venn?
Du svarer at han lever, han kommer snart igjen.
Det må man respektere. "Han var jo jøde", sier du, "for det vet jeg".
Men stilt som duggen faller imot kveld
Det hviskes gjennom byer, gjennom skog og over fjell:
Vi vil det ikke mere!
Nei!—"

Og hvor er Jimmy så blitt av? Hva hadde han vel gjort?
Han ligger kanskje i en fattig grav fordi hans hud var sort.
Hva kan vi gjøre mere? Vi sendte jo en skarp protest, i alle fall gjorde jeg.
Men stilt som duggen faller imot kveld
Det hviskes gjennom byer, gjennom skog og over fjell:
Vi vil det ikke mere!
Nei!—

Du store mann som er så stor, hvor tok den mannen vei
Som skrev og trykte slike ord som ikke passet deg?
Jo, han forsvant med flere. Og om han lever eller dør, det raker ikke deg!
Det hviskes gjennom byer, gjennom skog og over fjell:
Vi vil det ikke mere!
Nei!—”

”Pæretreet” var også en protestvise.
Den het opprinnelig ”Konservatisme”, og
tar for seg forandringer i samfunnet.

En av de mest kjente visene til Jens Gunderssen er ”Vuggevisen”.

Sangen har en helt annen opprinnelse enn man kanskje skulle tro; Kona til en av hans beste venner ble i ung alder syk og visste hun skulle dø. Hun hadde alltid vært svært begeistret for Jens og hans viser og spurte om han kunne komme på sykehuset og synge noen sanger for henne, sånn for å muntre henne opp. Kvelden før besøket skrev Jens en egen sang til henne. Det ble *Vuggevisen - Noen kommer, noen går, noen dør i livets vår. Stjerner lyser hvite.*

Jens var også en romantisk drømmer, men fra tid til annen skrev han også leilighetsviser; ”*De glade Ghibelliner*” er en slik sang. I originalmanuskriptet står det skrevet; ”*fremføres med middelaldersk voldtektslune!*”

Visen ble tilegnet maleren og Visens Venner medlemmet *Thorbjørn Lie-Jørgensen*, som av og til ikke synes å være like begeistret for tilegnelsen.

Jens skrev også melodi for andre tekstforfattere. De mest kjente er kanskje Ture Nermans ”*Den vackraste visan*” og André Bjerkes ”*Robert den røde*”. Sistnevnte ble skrevet under en togreise fra Trondheim til Oslo sammen med Julius Hougen og André Bjerke. ”*Robert den røde*” ble fremført under togreisen til stor begeistring av de tre, men kanskje heller mer til sjenanse for selskapets øvrige medreisende. Under denne togreisen skrev også Jens og Julius en riddervise: De oppfant da et nytt ord; Tubranett. Heltinnen het Carmele, heltene het ridder Ferokrypt og skurken het Bisoboff, og han stjal jo tubranetten, det svinet.

”Å det var ridder Ferokrypt!
På gangeren Ajax
Han galopperte til Egypt,
han skjønte nemlig straks...”

(og så satt de i flere stasjoner og lurte på hva han skjønnte straks, men naturligvis hadde Bisoboff gjemt tubranetten i en pyramide)

*”Hvor Nilens leie gjør en sving
og kokospalmer står
Der hendte ingenting
på flere hundre år”*

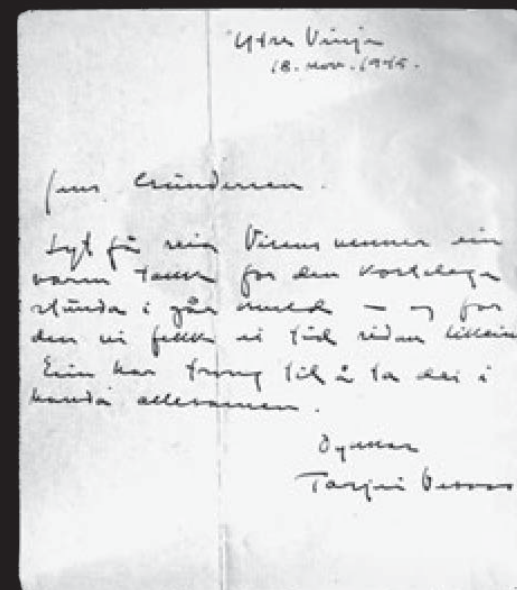
(sånne bagateller som at det ikke gror kokospalmer i Egypt hengte de seg ikke opp i)

*”Ferokrypt var av edelt stoff
av balgen trakk han sverd
I neste nu var Bisoboff
slett intet mere verdt”*

(som man skjønner endte dette godt for Ferokrypt)

*”Carme ble hans frue
og hennes tubranett
er omsydd til en lue
som alle nu har sett”*

Jens hadde også et samarbeid med Tarjei Vesaas
hvor han blant annet tonesatte noen av diktene hans.

Jens Gunderssen fikk, med atskillig god grunn, ord på seg for å være en lyrisk drømmer. En sen visenatt gikk en av hans mange visevenner han sterkt på klingen. Han mente at selv denne lyriker og romantiske drømmer en gang måtte kunne skrive en vise med et ikke altfor lyrisk preg. På stedet utelukket Jens en slik mulighet.

Men et frø var sådd. Da han kom hjem ut på denne natten, satte han seg til (i en slags trassig forbitrelse) og skrev: *"Gatefeiersang"*. Den het opprinnelig: *"Til helvete – en revolusjonær gatefeiersang!"*

I originalmanuskriptet står det: *"Sangen bør fremføres med damp og svovel, men dog med blink i øyet!"*

*"Når byens siste hore har gått sin siste tur,
og vender hjem fra nattens promenader,
Når tiden står og dunker på kirketårnetsur
og dagen gryr på byens grå fasader"*

"For roser og gitarer" het turneen Jens og vennen Julius Hougen gjorde langs Sørlandskysten i 1947. De satte fokus på at viser var en høyverdig kunstart, og opptrådte alltid i kjole og hvitt. Reisende i seilbåt fant de et egnet sted å holde konsert, som kunne være alt fra et gjestgiveri til en låve. En av konsertene på denne turnéen var i Brekkestø. Der fikk de besøk av noen bekjente og deres datter. Denne datteren var 17 år og ventet på sine eksamensresultater. For å trøste henne lovt Jens å skrive en vise til henne. Dette trakk ut i flere måneder, men visen ble postlagt julen 1947, og handlet egentlig om hvorfor det tok så lang tid. Dette er opprinnelsen til *"På vakta"*. I den opprinnelige versjonen slutter andre vers med:

"Der bor Agnes Louise, sydvest for Lillesand"
(Det er denne versjonen som er valgt til denne utgivelsen).

Jens var raus med å skrive personlige viser til sine venner. Familien Hougen fikk følgende vise tilegnet sitt hus *"Cuba"* etter Jens sitt første besøk i Gamle Hellesund i august 1946.

Visa slutter slik:

*”Der er lufta så berusende som salig spiritus
Hei og hå, for gamle Skagerrak som venter
Og jeg vet en vei fra brygga som går opp til Julius
Hei og hå, for alle verdens vakre jenter
Og jeg tenker på en pikelill i Gamle Hellesund
i de lange lyse netter, og Elin heter hun
Det er værandes og sobannes i Gamle Hellesund”*

Om visesangeren har Alf Cranner uttalt; *”Når jeg hørte Jens Gunderssen synge på kvelder i Visens Venner, ble forsamlingen helt stille. Jens liksom inviterte til nærhet. Han var av den sjeldne typen artister som får oppmerksomhet ved å gå ned i volumn i stedet for opp. I 1939 holdt han en konsert i Oslo Nye Teater der han satt på en krakk på scenen med en akustisk gitar i fanget og trollbandt forsamlingen uten mikrofon. Helt alene....”*

Jens lavmælte, varme og melodiske visesang, ofte til eget gitar- eller luttakkompagnement, representerte nærmest en egen genre her hjemme i Norge da han kom på grammofonplatemarkedet i 1940-årene. For Jens Gunderssen var det en naturlig sammenheng mellom visesang og skuespillkunst.

“Skal man synge godt, må man leve seg inn i visens stemning på samme måte som skuespilleren må leve seg inn i rollen,” uttalte han en gang.

Tegning Harald Dahl

at han som ung opplevde at Jens og Julius fikk det for seg at de ville begynne med kunstmaling. Hovedgrunnen var egentlig at de ville spille hyttenaboen (som ønsket å bli kunstmaler) et puss. En dag kom kunstnaboen gående forbi med staffeliene sine. Nå hadde Jens og Julius rigget til en stor jordhaug; de ville begynne med skulptur! Maleri var blitt for lett....

Geirr Lystrup husker ”Far nevnte at; Jens Gunderssen var sammen med kunstmalere som bodde i Flatdal i Telemark. Dette var på sommerstid, antakelig under krigen og like etter, for å male Skorvefjell og andre landskapsmotiver. Der sang og spilte han. Jens Gunderssen skrev viser om vanlige mennesker, og derfor er visene hans fremdeles viktige”

Jens Gunderssen tilbrakte mye tid på Sørlandet, spesielt Mandal og Ny-Hellesund. Der fant han inspirasjon for mange av visene sine. Han og hans kone Gunvor var faste gjester hos familien Hougen på hytta ”Cuba”. Jens og Julius Hougen hadde mye felles; moderne visesang, kunst og humor. Frik Hougen (sønn av Julius) fortalte

Malerier av Jens Gundersen 1949 og 1951

Etter hvert fikk Jens og Gunvor eget feriehus i Mandal som Jens kjøpte av sin bestevonn; skuespiller Jack Fjeldstad. Etter noen år i Gamle Hellesund flytter Jens til Ny-Hellesund, og huset Dalodden. Her kunne han sitte og se oppover i sundet og han kunne også skimte Tollbua og noen meter bortenfor Vilhelm Krag's brygge. Kanskje satt han i lystig lag sammen med Thorbjørn og Solveig Ovesen (som drev butikk i sundet), Preben og Gynt Krag, samt forfatteren André Bjerke og hans kone Mette, barnebarn til Vilhelm Krag.

Tegning av Jens Gundersen og Henrik Sørensen 1957

Sturla Ertzeid som hadde hytte i Ny-Hellesund forteller: “På 60-tallet kjøpte Jens Gunderssen huset Dalodden, og i sin tid (1885) sto landskapsmaler Amaldus Nielsen ved huset og malte “Morgen i Ny-Hellesund”.

Ved brygga kunne Jens se Olavssundet og drømme om fjernere tider. Ved bredden av dette sundet skjedde det at en eller annen spilte opp til dans – eller ren underholdning. Jens Gunderssen var der også, og blant tallrike besøk her husker jeg særlig en kveld Jens hadde gitaren med, og ga oss en sommerkveld jeg sent vil glemme. Det er underlig hva et godt minne kan feste seg i erindringen, for jeg ser Jens tydelig på en stein ved sundet ikledd brun kordfløyelsbukse, lys skjorte – og den hvite seilerlua. Og tonene ble ett med sommerkvelden, og i vår erindring takker vi han for de herlige minnene han ga oss”.

Foto: Kåre Pedersen

En av de mange historiene fra Ny-Hellesund kommer fra Inger Tofte:

”Det er en varm, stille, vakker ettermiddag i juli 1967. De unge ”Ny-Hellesund jentene” skal på holmefest! De går i båten, vinker til Jens der han sitter i en kurvstol på brygga si med den hvite skipperlua på. Det eneste selskapet han har er en sigarett og en dobbel whiskypjolter. Han ser så glad ut! Ler og vinker til oss. Da vi kommer tilbake neste morgen ved 4-tida, sitter han fremdeles der på brygga. Han ser like glad ut! Vi vinker og roper: ‘God morgen’ til hverandre! Vi som alle husker Jens Gunderssen med glede og varme, fantaserer om hva han kan ha gjort i de timene han satt der på brygga?”

*"Jeg går på brygga helt mo alene
og her er stillhet og fred og ro
Du vet det er noe som mangler
Du vet en skulle jo ha vært to"*

"Julius" oktober 1969

Jens Gunderssen sovnet inn 11. desember 1969 etter lengere tids sykdom.

Jeg ber for deg, jeg, Jens .....

Jens ved huset "Dalodden" som han kjøpte i 1961.

JENS GUNDERSSEN

Visebøker:

“Små viser om små ting” 1943, “Hu Maja” 1945, “Ballade!” Jens Gunderssens visebok med melodier, 1949 (2. utg. 1950), “På trammen - viser fra sund og skjær”, 1962

Filmer:

“Den forsvundne pølse-maker” (1941), “Gullfjellet” (1941), “Jeg drepte (1942), ” Det var en gang” (1945), “For frihed og ret” (1949), “Hans Nielsen-Hauge” (1961) og “Rødblått paradis” fortellerstemme (1971)

Det er sommeren 1984. Jeg er 15 år og blir intervjuet av avisen Fremtiden i Drammen. Dette fordi jeg som medlem i et lokalt rockeband har vunnet avisens årlige musikkonkurranse. Da jeg er i Fremtidens lokaler kommer jeg i prat med en gammel mann som blir veldig interessert i mitt etternavn (i og med at jeg skriver Gunderssen med 2 s`er) Han lurte på om jeg er i slekt med Jens Gunderssen. Jeg har ikke noe særlig forhold til Jens, men vet at han er farfars bror. Mannen forteller at han heter Knut Tvedt og var venn av Jens og familien. Han ber meg også hilse til farfar. Et halvår senere er det juleselskap hos farmor og farfar og jeg kommer på at jeg nesten ikke har hørt noen sanger av Jens Gunderssen. Jeg husket selvfølgelig "*Noen kommer, noen går*" (Vuggevise) fra sangtimene i skolen, men utover det - ingenting. Det første de spiller for meg er fra en kassett med NRK-opptak. Først er det et intervju med Jens sin gode venn; mesterfotograf Kjell Sten Tollefsen, samt et opptak hvor Jens Gunderssen blir intervjuet av Ivar Medaas (Trubaduren kommer!). Til slutt spiller de et program med visesanger og radiomann Julius Hougen. De første sangene som fester seg hos meg er "*De glade Ghibelliner*" og "*Gatefeiersang*". Jeg blir umiddelbart bergtatt.

Det skulle gå mange år før jeg fikk gjort noe mer med sangene til Jens, men at det nå har blitt til en 100 års jubileumsplate er jeg veldig glad for. Jeg har samlet mange av mine favorittsangere og -musikere. Jeg er overveldet over den velviljen jeg har møtt fra dere alle. Det var også morsomt å finne sanger til hver enkelt vokalist og samtidig få dette til å passe. Jeg har hatt det fint i studio sammen med dere.

Foruten å takke alle involverte vokalister og musikere vil jeg spesielt rette en stor takk til Finn Coren og Alf Cranner for mange gode råd under denne prosessen. Det samme gjelder spesielt Øystein Vesaas, og Nikolai G. Vikene i Lydkjøkkenet studio i Oslo. Stor takk til Thoralf Berg for hjelp med innledningen samt Tilman Hartenstein for historiske fakta. Takk til Bjørn Egner, Odd Børretzen, Ivar Mauritz-Hansen, Preben Aas og Drammens Museum for bruk av tegninger.

Stor takk til Øivind Hånes, Ole Bendik Eilertsen, Eivind Lorentzen, Eivind Bøksle, Frik Hougen, Tom Bratlie, Britt Pedersen, Sturla Ertzeid, Jon Arne Madsø, Leif Dramstad, Sven Torneberg og Oslo Nye Teater. Min kjære kone; Hilde Roness og min datter Ingrid fortjener også en takk. Jeg vil også rette en takk til Grappa v/ Cathrine Heen og Helge Westbye. Stor takk til Emil Torjul for cover.

En stor takk til Fond For Lyd og Bilde, Fond For Utøvende Kunstnere, NOPA og MFO.

Uten dere hadde jeg ikke fått til dette!

Karl-Henrik Gunderssen
Mai 2012

Foto: Øystein Vesaas

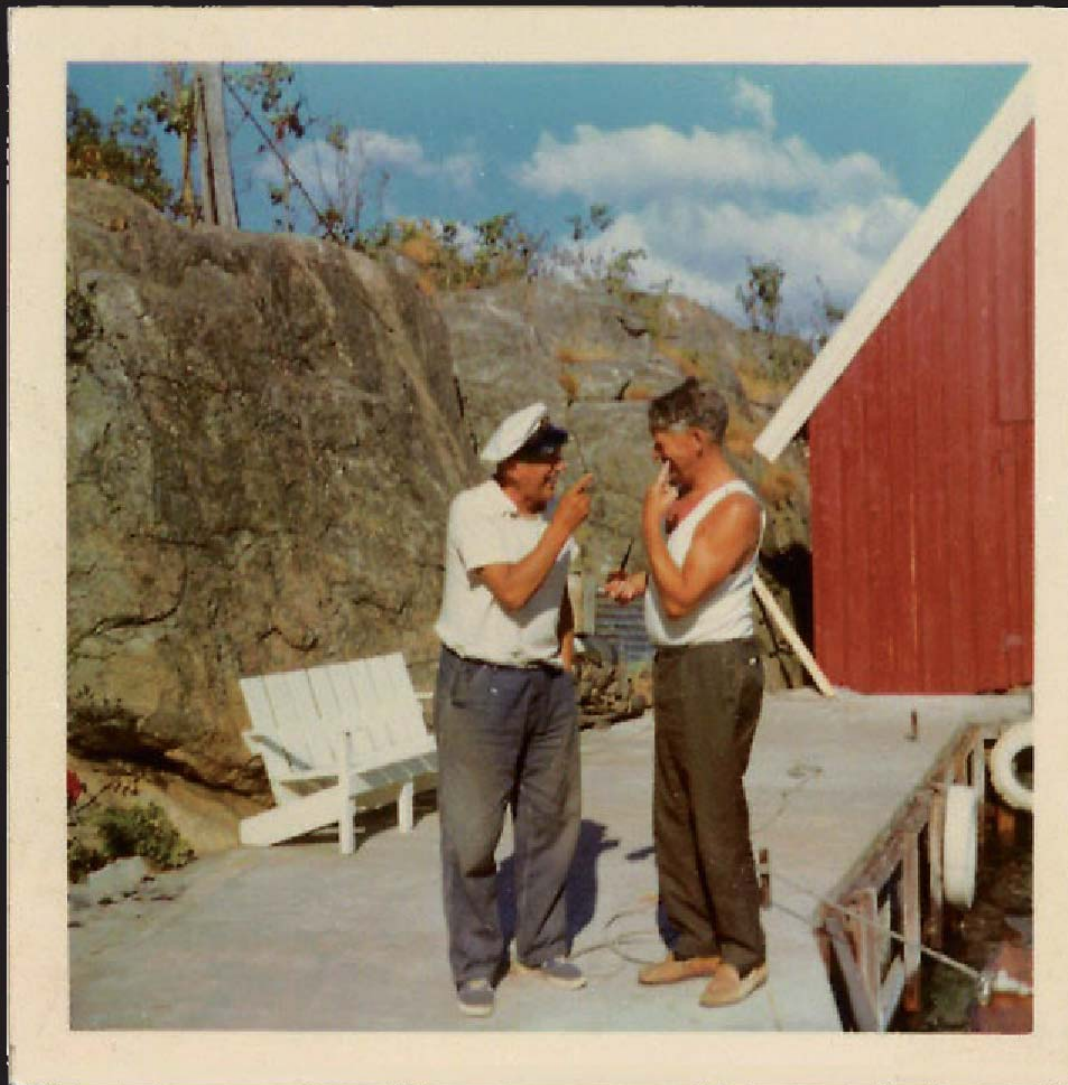

Foto: NRK

Foto: Kjell Sten Tollefsen

Foto: Jens Gunderssen i båt - Kåre Pedersen

Foto: Ordfører Karl Gunderssen 70 år - Privat

Portrett: Jens Gunderssen (1958) - Harald Dahl, Drammens Museum

Tegning: Jens Gunderssen - Den lettsindige Platonov - Ulf Aas

Øvrige tegninger: Magne Soone, Jens Gunderssens og Magne Soones upubliserte visebog 1937

STJERNER LYSER HVITE

- Tekster -

PÅ TRAMMEN

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Tekst til nordnorsk: Lars Bremnes

Når kvelden kommer siganes
og allting blir så stilt
syns æ det e berikandes
og koselig og gildt
å sette litt på trammen
i den lange sommernatt
og nippe tel den drammen
som æ ikkje skulle tatt

Langt borti sundet dunke det
av båta som skal hjem.
Det dovne fyret blunke med
sitt øye halvt på klem.
Og over havet stiger
de kvite stjerner frem,
mens månen gul og diger
siger opp til dem.

Og sønnavinden pusla litt
ved sundets gamle bru.
Og æ går rundt og rusla litt
på brygge og i bu
og synge ganske lite
mens æ beslår min båt.
Før man kan aldri vite
om natta skal bli våt.

Ei løkt som har blitt osandes
må slukkes der den står.
Og æ må se tel rosan
som æ planta her i vår.
Æ si`r godnatt tel han Bjarne
min nabo og min venn,
klarere feskegarnet
og sette mæ igjen.

Æ syns vel ratt æ trengte
så livsalig tel en dram.
For det e mangt å tenke på
aleina på en tram.
Før kanskje går ei kule
fra ei skyttergrav et sted,
mens hav og skjær blir gul
og månen lyse fred.

Og tankan, de går springanes.
Æ tenke kanskje at,
før svarten og før svinganes,
det e da som besatt
med menneskan sin dumhet
og hatefulle spell. –
Æ ser min flaskes tomhet
og e kjenn æ må ta kveld.

Vokal: Lars Bremnes

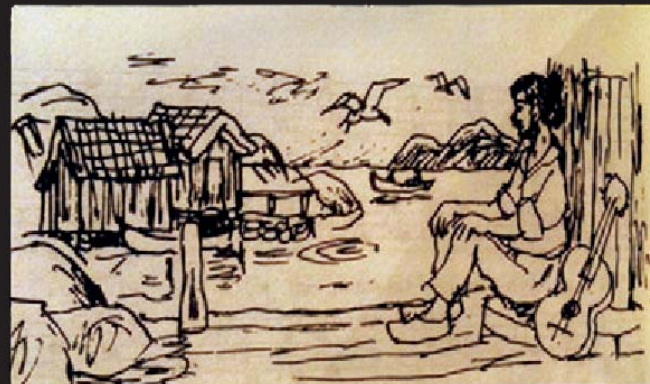
Gitar: Terje Nohr

Bass: Petter Waldemar Nohr Unstad

Piano: Øivind Hånes

Produsert av Lars Bremnes.

*Arrangert av Lars Bremnes, Terje Nohr, Øivind Hånes og
Petter Waldemar Nohr Unstad.*

Tegning av Thorbjørn Egner

FISKERENS MORGENSANG

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Kåre Siem

Jeg synger meg en morgensang
og heiser mine seil.
Må dagen bli meg varm og lang
og havet som et speil.
Må båt og garn og krok ha hell,
må Herren ha sin takk.
Og må jeg selv ha skråtobakk, -
så sier jeg farvel.
Sett løkt på brygga
imot kveld,
og ta i mot meg
når jeg kommer.

Farvel min egen pikelill,
- se solen stiger rød.
Jeg henter deg den blanke sild
fra tåresalte sjø.
Jeg tenker på de øyne blå
når dagen bryter frem.
De samme øyne drar meg hjem
når natten stunder på.
Sett løkt på brygga
imot kveld,
og ta i mot meg
når jeg kommer.

Så seiler jeg i solgangsvær
ut imot havets blå.
Og ved de gamle kjente skjær,
der lar jeg dreggen gå.
Med agn som er betenkt og klok,
jeg drar med salig fryd
til måkeskrikets fjerne lyd
min fisketunge krok.
Sett løkt på brygga
imot kveld,
og ta i mot meg
når jeg kommer.

Men drar jeg så en stormtung natt
ut på min siste reis,
da vet den store skipper at
en venn er underveis.
Han kjenner reisens lange vei
og sender bør og vind.
Og når jeg til ham seiler inn,
han står og venter meg.
Sett løkt på brygga
imot kveld,
og ta i mot meg
når jeg kommer.

Vokal: Helene Bøksle

Pumpeorgel: Øivind Hånes

*Produsert og arrangert av Helene Bøksle og
Øivind Hånes*

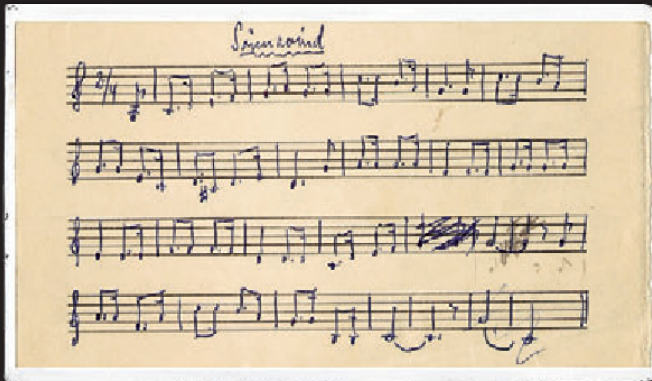

Illustrasjon av Odd Børretzen

SØNNAVIND

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Den sønnavind, den sønnavind han er en artig fyr.
I går så kom han settende med brask og bram og styr.
Og regn som lå i lufta
var rett og slett fordufta.
Det var som alle venta at noe skulle skje.
Det var vel kanskje sønnavind
som gjorde også det.

At Mona satt på trammen er no som ofte skjer,
for alle vet hu sitter der og venter på han Per.
Men jammen var a` snodig
og rar og utålmodig
i går da klokka begynte å nærme seg mot tre.
Det var vel kanskje sønnavind
som gjorde også det.

Og`n Per som gikk å plystra og var så fælt til kar,
han begynte også plutselig å føle seg så rar.
Han syns at denne jenta
som satt så trutt å venta,
hu var nå vel det vakreste som noen kunne se.
Det var vel kanskje sønnavind
som gjorde også det.

Og da det leid mot kveld og sola sto i brann
da gikk dem borti heia og vandra hand i hand.
Da ble han Per så kjælen
og yr og vill og gæern,
og Mona var så blussende og fulgte villig med.
Det var vel kanskje sønnavind
som gjorde også det.

Og nå er no` i vente. Det kan vi godt forstå.
For nå så skal dem gifte seg så fort som det er råd.
Og Mona skal bli frue,
og`n Per skal bygge stue.
Og den skal være stor nok så det blir plass til tre.
Det var vel kanskje sønnavind
Som gjorde også det.

Vokal, gitarer, kor og rytme: Lars Lillo-Stenberg

Produsert og arrangert av Lars Lillo-Stenberg

Den sømavind, den sømavind han er en rigtig fjer.
Lige så kom han retende med berok og bram og stjer.
Og sejer som lå i luft
var rett og skelt for døfta.

Det var som althier venter at mere skæbne skjer.

Det var vel kærtejer sømavind
som gjorde også det.

Han.

Det gjorde sattu på træppen er nu som ofte skjer.
~~for all sinde skæbne at han mæte på ham for~~
veet han vitter der og venter på ham Per.

Eller jamen var i modig
og nær og utalmodig
igen da klokke lyttede i rummen og med tr.

Det var vel kærtejer sømavind
som gjorde også det.

Han. —

Det var vel kærtejer sømavind som gj

Det var vel kærtejer sømavind som gjord også det.

Yen?

som gjorde også det? Det
Det var vel kærtejer sømavind som gjord, også

GURINES VISE TIL UNGEN SIN

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Lars Fredrik Beckstrøm

Nå må du sove da, ungen min
natta er lang og stille.
Snart kommer far i fra sjøen inn
sånn som vi gjerne ville.
Stormer det opp, kan han bare snu
ingen blir borte i natt, må du tru.
Nå må du sove da, ungen min.
Natta er lang og stille.

Vinden har sovnet i Olavsund
nå må du bare blunde.
Tenk på `n far om en liten stund
kommer`n opp igjennom sundet.
Da skal det lyse fra brygge og bu
ingen blir borte i natt, må du tru.
Vinden har sovnet i Olavsund.
Nå må du bare blunde.

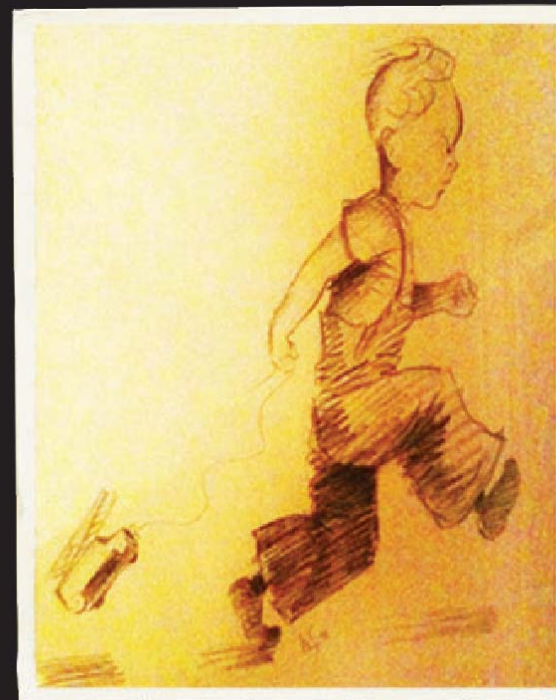
Tenk på buskene i sydveggen vår
rosene blomstrer der ute.
Far han har plantet der hun står
utenfor vår rute.
Snart skal han gjødsle og torva snu
ingen blir borte i natt, må du tru.
Nå må du sove da, ungen vår.
Rosene blomstrer der ute.

Tenk nå på kista han far har malt
nå må du bare drømme.
Å, der har han så mye rart
både i skuff og gjømme.
Dere får rote der, han og du
ingen blir borte i natt, må du tru.
Tenk på kista han far har malt.
Nå må du bare drømme.

Snart kommer far fra sjøen inn
sånn som vi gjerne ville.
Nå må du sove da, ungen min
natta er lang og stille.
Stormer det opp, kan han bare snu
ingen blir borte i natt, må du tru.
Nå må du sove da, ungen min.
Natta er lang og stille.

*Vokal, bass, mandolin: Lars Fredrik Beckstrøm
Pedalsteel og dobro: Jørn Raknes
Gitar: Ole Bendik Eilertsen*

*Produsert av Lars Beckstrøm.
Arrangert av Lars Beckstrøm, Jørn Raknes og
Ole Bendik Eilertsen.*

Tegning av Magne Soone

VUGGEVISE

Tekst: Jens Gunderssen

Copyright © Norsk Musikforlag A/S, Oslo

vinden rider høyt på sky
over hav og land og by
stormen raser tung og hvit
sorg og død kom ikke hit
noen kommer
noen går
noen dør i livets vår
stjerner lyser hvite

kanskje at du en gang får
myrtekransen i ditt hår
kanskje etter dagens dåd
får ditt hår en sølvertråd
noen kommer
noen går
noen dør i livets vår
stjerner lyser hvite

hvor du tramper sti og vei
følger mange etter deg
sørg for at det alltid gror
blomster i ditt plogjerns spor
noen kommer
noen går
noen dør i livets vår
stjerner lyser hvite

livet vever på sin vev
hva du gjorde
tenkte
skrev
alle ting i veven står
livets skyttel går og går
noen kommer
noen går
noen dør i livets vår
stjerner lyser hvite

Vokal : Jan Erik Vold

Produsert og arrangert av Jan Erik Vold

BONDEN PLØYER

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen / Finn Coren

Bonden pløyer og han sår,
høster inn sin rug og hvete.
Vår`n han lyser. Sommer`n går,
høsten kommer før du vet det.

Bind deg blomster i ditt hår.
Så og høst din rug og hvete.
Livet har så korte år.
Døden kommer før du vet det.

Vokal, akustisk gitar, kor, lydbånd: Finn Coren

Gitar-waves: Eivind Lorentzen

Produsert av Finn Coren

Arrangert av Finn Coren og Eivind Lorentzen

DEN VACKRASTE VISAN

Tekst: Ture Nerman / Melodi: Jens Gunderssen

Teksten til “Den vakraste visan” er en anti-krigstekst skrevet av Ture Nerman i april 1917, altså under første verdenskrig. Den 30 år gamle journalisten, forfatteren og radikale politikeren Nerman hadde allerede fra krigsutbruddet i 1914 deltatt i en internasjonal motstand mot krigen. I “ Den vakraste visan” gir han et vakkert, men også sorgtungt uttrykk for tragedien ved at et ungt menneske blir et krigens offer før det får virkeliggjort drømmen sin. I Flandern ble noen av krigens hardeste slag utkjempet, og hundretusener av unge menn ble drept på slagmarken.

Visas fattige Paris-student drømte om en framtid som poet, kanskje kunne han ha blitt en ny Alfred de Musset, en av romantikkens populære poeter i Frankrike. Men slik gikk det ikke. Livet og drømmen ble aldri noe av.

Ture Nerman og Jens Gunderssen kjente kanskje hverandre. I hvert fall snakket Nerman varmt om Gunderssens melodi i et radiointervju NRK gjorde med ham midt på 1960-tallet. Han sa blant annet at han likte at Gunderssens melodi lød så ”fransk”. Både Gunderssen og Nerman døde i 1969. Også Jens Gunderssen uttrykte sin avsky mot krig og menneskers ondskap – i for eksempel “På trammen”.

Vokal: Alf Cranner

Trekkspill: Stian Carstensen

Produsert og arrangert av Alf Cranner og Stian Carstensen

Tegning av Magne Soone

EN BAGATELLMESSIG VISE OM DET Å VÆRE MILLIONÆR

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Jeg tenker ofte på sånne småting
som at en burde vært millionær,
og at en burde vært aksjeeier
og andre ting som en ikke er.
Det ser så greit ut å kunne sitte
med bil og villa og sånne ting,
og bare klippe no`n små kuponger
for ellers gjør dem vel ingen ting.

Det er så rart med å ha det fattig.
Om ikke fattig i all fall smått,
og tenke litt på at alle rike
dem må da sandelig ha det godt.
Dem kan jo kjøpe alt det dem løster
og gjøre alt det dem finner på,
og kanskje trøste e` gammel søster
som går og sliter med dårlig råd.

Men her om dagen satt jeg og leste
om en som livet for dårlig med.
Han hadde mer enn de aller fleste
men va`ke lykkelig på tross av det.
Han hadde aksjer og millioner,
men kunne ikke få den han ville ha.
Foruten trøst og foruten gleder
Han hadde hengt seg en vakker dag.

Så ingen vet og hen haren hopper.
Det er så sant som det er blitt sagt.
Og ingen aner når livet stopper,
for det bestemmer e` annen makt.
De`ke alltid rikfolk kan vente
å være lykkelig med frua si`.
D`er kanskje bedre å ha en jente
som går og synger i stua si`.

Vokal: Aasmund Nordstoga

Gitar: Åsmund Reistad

*Produsert og arrangert av Aasmund Nordstoga og
Åsmund Reistad*

DEN NYE DRESSEN

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Nå må jeg få kjøpt meg en sprakandes dress,
for nå kommer våren kan jeg skjønne.
Nå kan vi alt merke det spirende gress,
og at marker og trær vil bli grønne.
Jeg kan ikke henge bort frakken for godt,
og gå bar i den blankslitte trøya.
Når vårsola kommer og været blir flott,
og jentene varme i øya.

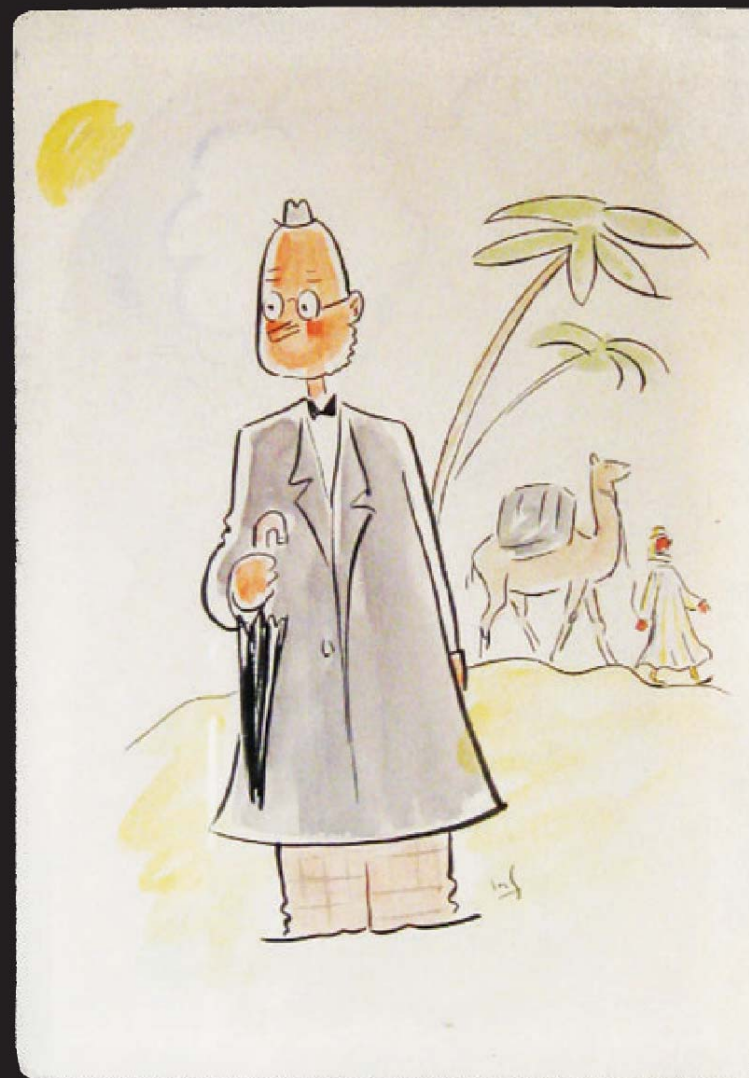
Det finnes nå vel ikke makan til liv
som når krokusen sprekker av jorda,
og en går rundt og synger litt til tidsfordriv
og ikke er nøye med orda.
Jeg vil ikke gå som de gamle og grå
som bare går bortgjemt og skuler,
når mjuk-svaie jenter tar vårkjoler på
og ser ut som sommerfugler.

Det kunne vært fint om de kikka litt på
en kar som var nyslått i tøyet.
Det er bare det at jeg har ikke råd,
så jeg blir ikke noe for øyet.
Den eldgamle jakka er ikke no` tess,
men jeg skjønner jo godt det er grenser.
Jeg skulle ha hatt meg en sprakandes dress,
men det ender vel ratt med en genser.

Vokal: Lars Klevstrand

Gitar: Lars Klevstrand

Produsert og arrangert av Lars Klevstrand

Tegning av Magne Soone

HU MAJA

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Jeg har e jente som heter Maja,
og du kan tro hu kan danse vals.
Det er som dansa jeg rundt med sommer`n
hver gang hu henger omkring min hals.
Hu er som vind oppi furutoppen,
hu er så leiken og yr i kroppen.
Jeg har e jente som heter Maja,
og du kan tru hu kan danse vals.

Nei, ingen har vel e sånn e jente.
Du skulle se a en lørdagskveld.
For når hu kler seg og går til dansen
er hu det vakreste som er tel.
Og ikke ser du vel hele året
så vakker blomst som hu har i håret.
Jeg har e jente som heter Maja.
Du skulle se a en lørdagskveld.

Jeg blir så varm når jeg ser hu kommer.
Hu er som sola en sommerda`.
Jeg får`ke tid til å gå og sørge,
men syns at livet er godt å ha.
Jeg kunne danse tel vælas ende
såsant jeg dansa av sted med henne.
Jeg har e jente som heter Maja.
Hu er som sola en sommerdag.

Vokal: Eivind Bøksle

Produsert og arrangert av Eivind Bøksle

Tegning av Thorbjørn Egner

PÅ DANSEN

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Hu Maja er så merkelig,
hu Maja er så rar.
Hu later jo som ingen ting,
som ingen ting det var.
Hu lovte det jo sikkert
da hu sa adjø til meg,
at "bare lørdan kommer
så venter jeg på deg".

Jeg står jo her og venter
i fine søndagsklær.
Fordi hu sa vi skulle,
vi skulle møtes her.
Hu kan da ikke tøyse
med sånne ting å si
på bare tull og fanteri
at hu er jenta mi?

Hu må da jammen skjønne
at dette her er meg.
Nå danser hu med andre
og ser en annen vei.
Hu Maja er så merkelig,
hu Maja er så rar.
Hu later jo som ingen ting
som ingen ting det var.

Tegning av Thorbjørn Egner

Vokal : Ola Bremnes

Gitar: Ola Bremnes

Produsert og arrangert av Ola Bremnes

HVIS JEG KUNNE TREFFE ST. PETER

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Hvis jeg kunne treffe St. Peter
og gi ham en liten ide
om hvorledes rommets planeter
bør styres og stelles med,
da foreslo jeg at vi skulle
forordne litt sommerlig vær
og at alle hager sto fulle
av blomstrende kirsebærtrær.

Vår sol skulle ikke få vandre
med godvær og varme til dem
som driver og dreper hverandre,
men komme presis klokken fem
når pikene går fra kontoret
med blomster i kjolens tøy,
og det dufter så godt i fra jorden
av kløver i nyhesjet høy.

Og pikene bar luftige kjoler,
og mosen var solvarm og myk.
Og en skulle gå med fioler
til noen som kanskje er syk.
Dessuten så ville jeg like
å ligge iblant timotei,
og det skulle være en pike
som lå der ved siden av meg.

Men jeg treffer ingen St. Peter
som jeg kan få gitt en ide
om hvorledes rommets planeter
bør styres og stelles med.
Jeg kan ikke greie å sende

blomster og sommerlig vær.
Og derfor så er vel kan hende
tingene slik som de er.

*Vokal: Pål Angelskår
Pumpeorgel: Øivind Hånes
Middelalderharpe: Tone Hulbækmo*

*Produsert av Øivind Hånes
Arrangert av Øivind Hånes, Tone Hulbækmo,
Pål Angelskår og Øystein Vesaas.*

JULIUS

*Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Karl-Henrik
Gunderssen*

Jeg heter Julius, men kan ikke for det,
for ingen velger sitt eget navn.
Men sånt betyr kanskje ikke mye
så sant en bor i ei lita havn.
Jeg har da hus, jeg har båt og brygge
og fiskegarn jeg kan stelle med
og jeg har sjøbu med hummerteiner,
og bakom huset et plommetre.

Jeg har en eldgammel kjøkkenhage
full av persille og pepperrot.
Det høver godt når jeg tar makrellen
som går i garn eller kanskje not.
Om høsten henter jeg opp av havet
den litt forunderlig blanke sild.
Om våren kommer den inn på bordet
sammen med nypotet kokt i dill.

Strandnellik vokser det alle steder,
den kommer lyserød ut av sin ham.
Og alle jentene blir så pene
de er så pene at det er en skam.
Men bakom huset står plommetreet
og pynter seg med sin blomstersne.
Jeg går og stryker det over barken
for det er min mor som har plantet det.

Om vinteren kommer nordvesten på oss
og raser villt over holmen grå.
Da er best å bli innom huse,
og drikke kaffe og tygge skrå.
Der kan jeg sitte og bare lytte
å høre slagurets travle tikk.
Mens tankene vandrer avsted til henne
jeg gikk og ventet på, men aldri fikk.

Kom inn til Julius glade jente
nå lyser nyprosa over alt.
Det vanker saktens en kaffedråpe
så sant du syntes at det er kaldt.
Jeg går på brygga helt mo aleine
og her er stillhet og fred og ro.
Du kan da se det er noe som mangler
du vet en skulle jo ha vært to.

Vokal: Karl-Henrik Gunderssen

Vokal: Jan Erik Vold

Kor: Karl-Henrik Gunderssen

Gitarer og bass: Ole Bendik Eilertsen

Pumpeorgel: Øivind Hånes

Perkusjon: Karl-Henrik Gunderssen

*Produsert og arrangert av Ole Bendik Eilertsen,
Karl-Henrik Gunderssen, Øystein Vesaas og Øivind Hånes*

Tegning av Magne Soone

DEN SISTE VISE

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Geir Jenssen

Du skulle jo hørt den siste vise
jeg lærte av sommerens vind.
Men døden han kom med sin kiste
og jeg la en blomst ved ditt vissende kinn.
Solen gikk bort, natten er lang
og sommerens vinder har ingen sang.
Ingen.

Vokal: Harald Are Lund

Instrumenter: Geir Jenssen

Innspilt NRK / Biosphere studio

*Produsert og arrangert av Geir Jenssen og
Harald Are Lund*

GATEFEIERSANG

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Når byens siste hore har gått sin siste tur
og vender hjem fra nattens promenader,
når tiden står og dunker på kirketårnets ur,
og dagen gryr på byens grå fasader,
da kommer vi,
da kommer vi.
Og skitt og lort og vissent løv
og rusk og rask og gatestøv,
det feier vi,
det feier vi
til helvete.

Så synger vi en vise i den nye gråe dag
om alle ting som møll og rust fortærer.
For alt du kaller rikdom er et eneste bedrag
som pynter opp ditt jordelivs affærer.
Så kommer vi,
så kommer vi.
Og alt det hersens rike pakk
som går i pels og chapeau-claque,
dem feier vi,
dem feier vi
til helvete.

Så langsomt, å så langsomt, rinner timeglassets sand,
men livets gatefeier står og venter.
Og i de tunge netter, så stille kommer han
og ber oss gjøre våre testamenter.
Han henter oss,
han henter oss.
Med skitt og lort og vissent løv
og rusk og rask og gatestøv,
han feier oss,
han feier oss
til helvete.

Vokal: Aasmund Nordstoga

Gitar: Åsmund Reistad

Perkusjon: Karl-Henrik Gunderssen

*Produsert og arrangert av Aasmund Nordstoga og
Åsmund Reistad*

Tegning av Ivar Mauritz-Hansen

DET TROR JEG

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Du sier du vil gjøre meg til kjæresten din,
og det tror jeg, det tror jeg at du gjør.
Men ikke skal du slippe gjennom kammerdøren min.
Det sverger jeg, det sverger jeg.
Inntil den dag jeg dør.

Men hvis du skulle slippe gjennom kammerdøren inn,
og det tror jeg, det tror jeg at du gjør,
så får du ikke sette deg på sengekanten min.
Det sverger jeg, det sverger jeg.
Inntil den dag jeg dør.

Men hvis du skulle sette deg på sengekanten min,
og det tror jeg, det tror jeg at du gjør.
Så får du ikke lov til å ta min hånd i din.
Det sverger jeg, det sverger jeg.
Inntil den dag jeg dør.

Men hvis du skulle holde meg i hånden for en stund,
og det tror jeg, det tror jeg at du gjør.
Så får du ikke lov til å kysse meg på munn.
Det sverger jeg, det sverger jeg.
Inntil den dag jeg dør.

Men hvis du skulle kysse meg allikevel til slutt,
og det tror jeg, det tror jeg at du gjør.
Så får du ikke bli der et eneste minutt.
Det sverger jeg, det sverger jeg.
Inntil den dag jeg dør.

Men hvis du skulle bli der, din gjerne jentekropp,
og det tror jeg, det tror jeg at du gjør.
Så får du vel bli der til sola kommer opp.
Det sverger jeg, det sverger jeg.
Inntil den dag jeg dør.

Vokal: Espen Beranek Holm

Kontrabass: Tine Asmundsen

Gitarer: Ole Bendik Eilertsen

Pumpeorgel: Øivind Hånes

Perkusjon: Karl-Henrik Gunderssen

Produsert av Øivind Hånes.

*Arrangert av Øivind Hånes, Ole Bendik Eilertsen,
Tine Asmundsen, Karl-Henrik Gunderssen og
Espen Beranek Holm.*

Tegning av Magne Soone

EN RIDDERVISE

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Ole Bendik Eilertsen

Det var en tapper riddersmann,
han hette Theobald.
Han hadde gull i kister
og hester i sin stall.
Han hadde mang en jomfru tatt
uti sin sterke arm.
For blodet strømmet vilt og hett
uti hans unge barm.

Nu sadler han sin ganger
med elskov i sitt sinn.
Og rider for å fri til
den skjønnne Rosalind.
Hun sitter i sitt jomfrubur
uti sin faders borg.
Får ikke ekte Theobald,
og det er hennes sorg.

Ved jomfruburets tårnvegg
der er en andedam.
Dit kommer ridder Theobald
og holder hesten an.
Og oppad tårnets mure,
der eføy står med kvist.
Nu klatrer ridder Theobald
med kløktighet og list.

Men eføy skal jo bære
den lette blomsterprakt,
og ikke tunge riddere
som er på jomfrujakt.
Den kunne ikke bære
den ridders tunge fjed.
Og derfor faller Theobald
i andedammen ned.

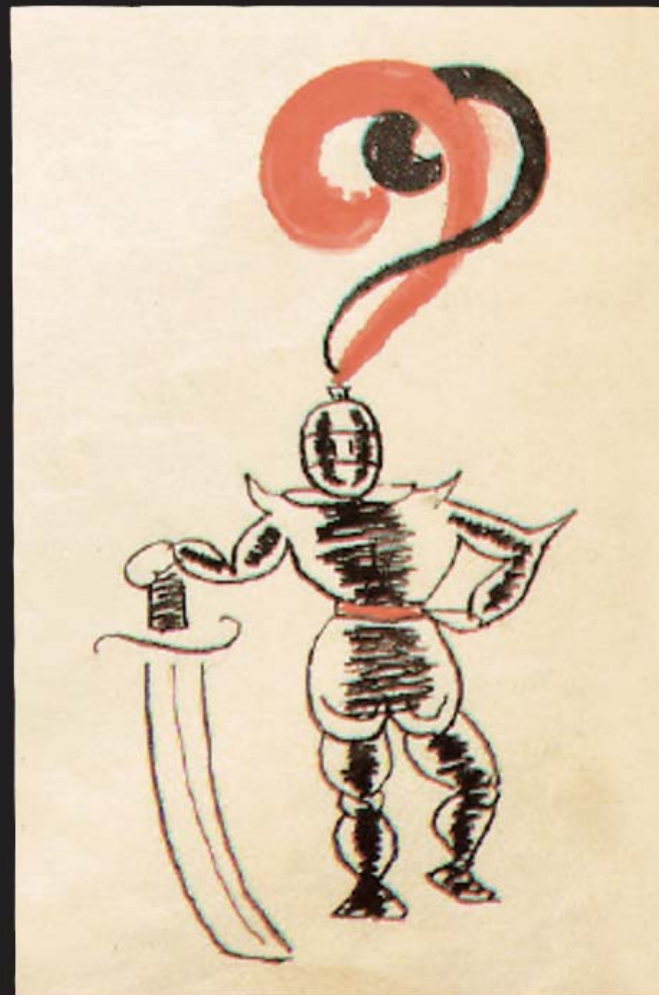
At riddere er helter
det vet vi jo fra før.
De dreper gjerne drager
og slikt no' før de dør.
Vår ridder skulle allerhelst
en sådan ende få.
Men uti denne vise
der gikk det ikke så.

Den tapre ridder Theobald
han hadde rustning på.
Med rustning på skal riddere
ei ut i vannet gå.
Nu lå han i sin andedam
imellom strå og siv.
Han kunne ikke svømme,
og endte der sitt liv.

Vokal: Jan Erik Vold

Gitar: Ole Bendik Eilertsen

*Produsert og arrangert av Jan Erik Vold og
Ole Bendik Eilertsen*

Tegning av Magne Soone

DE GLADE Ghibelliner

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Det kom en hær av morske menn i landeveiens støv,
de morske, men de glade Ghibelliner,
med viser så mangfoldige som vårens unge løv
og kvitter fra de mange mandoliner.
De bar sitt keisermerke i vimpler og i skjold.
Og drektige og fylte magasiner,
de røvet de
og plyndret de
med vellyst og med vold,
de morske, men de glade Ghibelliner.

De kom med sang, de kom med spill.
De kom fra nord og sør.
Gud vet hva hver en borger måtte frykte.
De bondepiker stengte stall, men ei sin kammerdør,
thi sådan var de Ghibelliners rykte.
De sporet listeligen opp de bondedøtre som
stod rødmende bak jomfruburs gardiner.
De krevet alt
fra bordets salt
til deres jomfrudom,
de morske, men de glade Ghibelliner

Og til musikk på byens torg, de svingte sine ben
i årets nye underlige danser,
der blomstersmykte æresporter ventet deres tren
og solen lekte glad på deres lanser.
Med dobbel og med terning de gjorde natt til dag.
Og byens små brunetter og blondiner
fremstillet seg
med sinn og skjød
til lyst og til behag
for de morske, men de glade Ghibelliner.

Det går en sang i vårens vind og landeveiens støv,
i hus og tårn og under baldakiner.
Det synger glade viser i vårens unge løv,
i tamburiner og i mandoliner.
Med vemod går de kvinner imot sin alderdom.
De sitter på sin jomfrudoms ruiner
og lærer
sine døtre
en enkel vise om
de morske, men de glade Ghibelliner.

Vokal: Trygve Mathiesen

Kontrabass: Tine Asmundsen

Gitarer: Ole Bendik Eilertsen

Piano: Øivind Hånes

Perkusjon: Karl-Henrik Gunderssen

Saksofoner: Steinar Refsdal

Trommer: Hector Novas

Produsert av Øivind Hånes.

*Arrangert av Øivind Hånes, Ole Bendik Eilertsen,
Karl-Henrik Gunderssen, Trygve Mathiesen,
Tine Asmundsen, Hector Novas og Steinar Refsdal.*

Tegning av Thorbjørn Egner

FLEKKEN

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Karl-Henrik Gunderssen

Det kommer kvelder som nok er lange.
Det kommer dager som nok er grå.
Kan hende tankene blir så mange
da gjør det godt for en kar og stå,
og snakke godprat med pæretreet
som står og blomstrer ved veggen min,
og synger viser om denne jenta.
Som har en føflekk på venstre kinn.

Det er jo tull å bedrive ting som
å passiare med pæretrær.
Men treet vet at jeg har en ring som
hu får den dagen hu kommer her.
Og sommerfugler som er blitt tamme
skal følge henne når hun går inn.
Som brudeslør omkring denne jenta.
Som har en føflekk på venstre kinn.

Hun kan vel stelle noen åkerlapper,
og ellers stri litt, når jeg er lat.
Og hun er flink til å sy i knapper,
og holde orden på hus og mat.
Hun er så pen som en nyperose
og danser lett som en sommervind.
Men det som nesten er penest på `a
det er en føflekk på venstre kinn.

Til sommer`n sitter vi to på trammen
for vi skal giftes og få det godt.
Det gamle pæretre står der, jammen
og ser på noe som vi har fått.
Og treet ser no det sikkert liker,
og synger sakte i sommervind.
Det ser en småting som kanskje skriker,
og har en føflekk på venstre kinn.

Vokal: Chris Erichsen

Kontrabass: Tine Asmundsen

Gitar: Ole Bendik Eilertsen

Tangenter: Øivind Hånes

Trommer: Hector Novas

Perkusjon: Karl-Henrik Gunderssen

Produsert og arrangert av Chris Erichsen

Tegning av Magne Soone

SJØMANNSSVISE

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Det kommer et skip fra de fjerneste hav
og runder den hjemlige båke.
Det kommer et skip fra den våteste grav
dets seil er av spindel og tåke.
Sassisimoni suringlei.
Dets seil er av spindel og tåke.

Og skipet er bygget av tistel og tang
og tåke og blodige planker.
Det høres en havslitt og underlig sang
når skipet feller sitt anker.
Sassisimoni suringlei.
Når skipet feller sitt anker.

For skipet har med seg den høstlige sang,
sangen om hva vi skal miste,
som vi hørte den gang vi så stjernene hang
som lys over styrmannens kiste.
Sassisimoni suringlei.
Som lys over styrmannens kiste.

Og skipet vil komme å ta deg om bord
og seile i storm og orkaner.
Og i evighet dra sine blodige spor
på høstlige, grå oceaner.
Sassisimoni suringlei.
På høstlige, grå oceaner.

Det ankrer et skip som skal seile igjen
og bringe deg hjem til de døde.
Bringe deg ut til din frende og venn.
Og stjernene ere så røde.
Sassimoni suringlei.
Og stjernene er så røde.

Vokal: Arvid Skancke-Knutsen

Piano: Øivind Hånes

Banjogitar: Ole Bendik Eilertsen

Trommer: Hector Novas

Kontrabass: Tine Asmundsen

Perkusjon: Karl-Henrik Gunderssen

*Kor: Karl-Henrik Gunderssen, Øivind Hånes og
Ole Bendik Eilertsen*

Produsert av Øivind Hånes.

*Arrangert av Øivind Hånes, Ole Bendik Eilertsen,
Karl-Henrik Gunderssen, Tine Asmundsen, Hector Novas
og Arvid Skancke-Knutsen.*

Tegning av Odd Børretzen

PÅ VAKTA

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

(Har tilknytningspunkt til det virkelige liv. Mens han reiser søyler av dovenskap på Sørlandet sommeren 1947, ble den så å si aldrende dikter en myk kveld ualminnelig sjarmert av en ganske nydelig, ung, liten dame som på den tid slet med en eksamen for å komme opp i siste gymnasieklasse. Som en mager trøst for det lille kvinnefrø lover han i sitt overmote å skrive henne en vise. Den ble ferdig utover høsten og som en julehilsen 1947 lagt i posten.)

Tar du en kikk på draftet
så finner du kan hende
en plass jeg går og tenker på
når vakta faller lang.
For til den plassen har jeg
et brev jeg skulle sende.
Det ligger nede i leddiken
i sammen med en sang.
Og plassen har adresse han heter Kristiansand
og ligger noen kvartmil sydvest for Lillesand.

Du kan vel saktens spørre
om hva som saken gjelder
når jeg har sånt å tenke på,
og du skal få et svar.
Det gjelder ikke plassen
og ikke brevet heller.
Nei, det jeg går og tenker på
er no` som en gang var.
Jeg tenker på e` jente i byen Kristiansand
Der bor Agnes Louise sydvest for Lillesand.

Når sommernatta nynner
som e` blomsteryren humle,
da lover du så mye
for du er fælt til kar.

Og allting er så lettvint
når du kan gå og somle
med armen rundt en jentunge
som er så blid og rar.
Så lovte jeg å skrive en sang om Kristiansand
E` natt jeg gikk og sverma sydvest for Lillesand.

Nå har jeg skrevet sangen
og gjort det som jeg lovte,
så allting er i orden hvis
det bare var for det.
Men det er klart det måtte gå
sånn som det går så ofte:
Hu gikk og fant en annen
som hu er forlova med.
Det verste er at gutten er grepa all-right, han,
for han er like god som han var fra Lillesand.

Så pokker skulle skrive
og fikse til e` tone
og gjemme det i leddiken
i avlang konvolutt,
som med de røde frimerkene
kom meg på e` krone.
Nå kan det bare ligge der
for allting er jo slutt.
Men visa ligger ferdig og er om Kristiansand.
En plass som står på draftet sydvest for Lillesand.

Vokal: Karl-Henrik Gunderssen

Gitarer: Ole Bendik Eilertsen

Saxofon: Steinar Refsdal

Perkusjon: Karl-Henrik Gunderssen

Produsert og arrangert av Ole Bendik Eilertsen, Karl-Henrik Gunderssen, Steinar Refsdal og Øystein Vesaas

NY HELLESUND – TOLDER TØNNESENS VISE

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Til min gamle venn fhv. tolder Johannes Tønnesen, Ny Hellesund (I det originale manuskriptet heter visa "Se på Hellesund")

Se på Nordsjøen når han kommer
her med fråde i sin munn
og så steil og stri som bare han kan være.
Se på stormen når han kommer
til vårt slitte gamle sund
og han truer både hus og grind og gjerde.
Se han stanser på sin vei
og han finer seg så grei
og han legger seg og hviler for en stund.
For det ser ut som han liker
våre gamle lune viker
i det gamle, gamle nye Hellesund.

Se på dikteren som kom her
med sin skranglete figur
og sin koffert full av mangen herlig dråpe.
Mangen strofe sprang så smilende
av glassets grønne bur
alt mens natten åpnet opp sin sorte kåpe.
Der var gode snadders røk,
der var "Lyna" med sin spøk
og de tusen glade skrøner på sin munn.
Og den dikter skal vi minnes,
ja, så lenge skrøner finnes
i det gamle, gamle nye Hellesund.

Se på toldereren på brygga
med sin søndagshvite båt
og med parken full av fisk uti i sin skjekte.
At så mangen liten knekkert
gjorde barten grå og våt

er et faktum som han neppe vil fornekte.
Som en strandnellik omtrent
står på bryggas grå sement
madam Tønnesen så blid og ferm og rund.
Hennes latter har en ganske
liten snert utav det franske
i det gamle, gamle nye Hellesund.

Se på dikteren sin brygge
når du kommer rundt forbi
der han står og minner seg med gull i fjellet.
Der er stedet hvor en skute
under seil kan legge bi,
og en sjømann kan få kjøpe eller selge.
For der ligger vår butikk
med tobakk og hermetikk
hvor du reiser hen og koser deg en stund.
For i sola der på trammen
drikkes ofte elve-drammen
i det gamle, gamle nye Hellesund.

Se på sommeren når han kommer
her så nynnende og blid. -
Ja, det fins `kje det han ikke her er med til.
Og hvis det skulle hende
at du kommer her forbi,
må du gjerne komme inn til oss å se til.
Ja, her er vel heller smått,
men her får du det så godt
at du våger være menneske for en stund.
Og da vil du kanskje prise
dine gleder i en vise
om det gamle, gamle nye Hellesund.

*Vokal: Eivind Bøksle
Gitar og trekkspill: Ivar Bøksle*

*Produsert av Ivar Bøksle og Eivind Bøksle
Arrangert av Ivar Bøksle*

MARKUS

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Geirr Lystrup

Hu bor der oppe hvor veien svinger
og der jeg vanker så sant jeg kan.
Der flyr måka på bløte vinger
og bakken står full av løvetann.
Der går`a bakom gjerdet,
og i det fine været,
hu flagrer som en sommerfugl
bak hagens gamle trær.
Og sysler vart og nennsomt
med rips og stikkelsbær

Når kvelden kommer og mørket senker seg
over busker og hus og trær.
Da går jeg stilt for meg selv og tenker
at "Herre Jesus" så pen hu er!
At sommersola glitrer,
og alle fugler kvitrer,
og synts hu er nydelig
det kan jeg godt forstå.
Hver gang hu går til posten
med den blåe kjolen på

Jeg kunne gå opp og si det til `a
at grinda hennes må males snart.
Men sånt no` vil a nok bare le av
det er et år siden den ble malt.
Og jammen får jeg merke
at ting kan gå på tverke,
det så jeg sist om lørdan
da hu svingte seg så flott
i sammen med en bykar
som hun visstnok liker godt.

Tegning av Magne Soone

Jeg så hu så at jeg så hun så meg
og rødma gjorde a visst littegrann.
Jeg hadde nyvaska skjorte på meg
og hadde gjort meg så fin jeg kan.
Hu så at jeg var kommen
jeg sto jo borte ved ovnen,
hu vet at det er oss to
men lot som om det var dem.
Den kvelden var det stusselig
å gå aleine hjem.

Ja, livet har sine egne veier
og tanken springer så langt av leid.
Men spør `a meg, som hu ellers pleier
så får `a aldri mer fisk av meg.
For nå er jeg blitt kresen,
men jenter har et vesen
og noenting i seg
som de ikke rår med selv.
Så hvis hun ber meg tynt
så får `a fisk allikavel.

*Vokal og gitar: Geirr Lystrup
Melodika: Øivind Hånes*

*Produsert av Geirr Lystrup
Arrangert av Geirr Lystrup og Øivind Hånes.*

*Innspilt: Berg Lydstudio - Hamar
Tekniker: Øyvind Berg
Miks: Øystein Vesaas*

HU KAREN

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

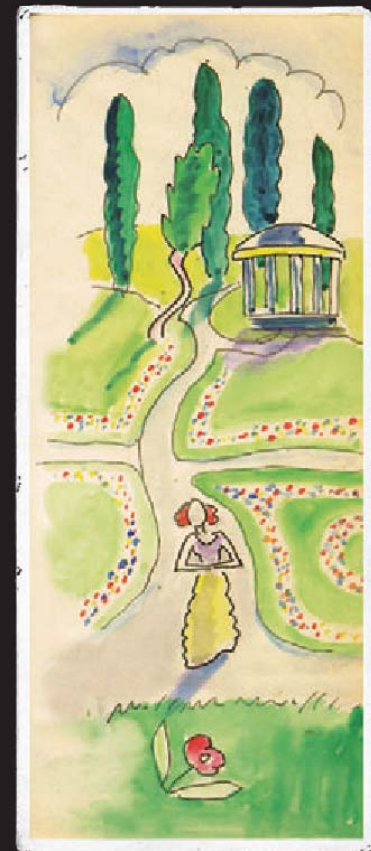
Hu går så stilt i hagan, hu Karen, har jeg sett.
Hu som bestandig var så glad og svingte seg så lett.
Hu som bestandig dansa så godt hver lørdagskveld
og alltid var den første når det var liv og spell.

Hu som bestandig lo så godt og kvitra som en fugl.
Hu som bestandig gikk og sang om sommeren og om jul.
Hu som bestandig gikk med e` rose i sitt hår
og alltid priste sommer`n lenge førenn det ble vår.

Nå går a` ikke lenger med roser i sitt hår.
Han Einar ble jo borte på sjøen her i vår.
Nei, ingen kjenner dagen, og livet er`ke lett.
Hu går så stilt i hagan, hu Karen har jeg sett.

*Vokal: Kari Iveland
Gitar: Tom Steinar Lund*

*Produsert og arrangert av Tom Steinar Lund og
Kari Iveland*

Tegning av Magne Soone

NY HELLESUND

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

(Påbegynt under et lyrisk anfall over en kopp kaffe på et værelse på Grand Hotell i Arendal, da lengselen til Sørlandets vakreste sund var særlig fremherskende. Visen er tilegnet Ny Hellesunds gode og blide fastboende befolkning og da særlig tolder Johannes Tønnesen og handelsfolkene Solveig og Thorbjørn Ovesen)

Du går i land på en gammel brygge
og slentrer opp mot en blid butikk,
som dufter kaffe og hjemmelig hygge,
og selger sirup og hermetikk.
E` jente ler mot sin nye kunde.
Det tynne blusliv er så blått.
Det er så snodig i Hellesundet
når sommer`n setter seg der for godt.

En sjømann trenger så mang en vare
og det er brevkort han skal ha sendt.
Det er så artig å passiare
på bryggas solvarme grå sement.
Du synger viser du aldri kunne.
E` jente nynner dertil så smått.
Det er så snodig i Hellesundet
når sommer`n setter seg der for godt.

Det går en sang i de myke kvelder,
og havet stiger med stille sus.
Der vokser nellik og revebjeller
som dufter blidt om de lave hus.
Du tenker kanskje: "Akk, om jeg kunne
få slå meg til her, og bli for godt."
Det er så snodig i Hellesundet
når sommer`n setter seg der for godt.

Når kvelden kommer og måka svømmer
for hun har stillet sin appetitt,
og hvite hus står i blåe drømmer,
da henger du ved et lavt stakitt.
Da har du tid til å stå og grunne
og se på havet og spytte skrått.
Det er så snodig i Hellesundet
når sommer`n setter seg der for godt

Når dansen går på de slitte brygger
og jenter svinger sin unge kropp.
Med hvite smil og med brune rygger
og tynne blusliv lett går opp.
Da ler e` jente imot sin kunde
som er blitt værende der for godt.
Han spiller trekkspill i Hellesundet
når sommer`n setter seg der for godt.

Vokal, gitar og trekkspill: Ivar Bøksle

*Produsert av Ivar Bøksle og Eivind Bøksle
Arrangert av Ivar Bøksle*

EN SANG OM EN SANG

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Jeg skrev en sang i fjor en gang, da det var vakkert vær.
Det var en flettet krans av ord og toner
som sa den gamle løgner om hvor deilig livet er.
På tross av kampen om de usle kroner.
For man er ufornuftig når det er sommervind
som stryker lett og luftig langs et brunet pikekinn.
Og man får glade minner ifra en svunnen vår
når pikene spaserer med roser i sitt hår.

Og sangen fikk en pike som nettopp kom forbi.
Jeg sa det var en gave i fra solen.
Jeg aner ikke hvorfor, men jeg tror det var fordi
hun hadde sånt et vakkert tøy i kjolen.
Hun lo og takket spøkefullt som det er pikers vis
når noen kommer usjenert og synger deres pris.
Og selv gikk jeg og tenkte at det gjorde ikke spor
at sangen var en løgn jeg sa med mange vakre ord.

Men siden gikk jeg for meg selv og angret på et vis,
og jeg har gått og tenkt så mange ganger.
At du skal ikke synge de unge pikers pris
når det er fullt av løgn i dine sanger.
For ikke kan du styre de årene som går,
og ikke er det ingenting som gir deg gråe hår.
Og kanskje burde piken som den gang kom forbi,
ha fått en sang med andre ord på sorgens melodi.

Men det kan også hende at sangen som du skrev,
blir sunget ved komfyren i et kjøkken.
Og løgner med de vakre ord, - kan hende at den ble
til glede for en ugift gammel frøken.
Om sort blir gjort til hvitt iblant, ja kjære, hva gjør det,
når bare en og annen blir lykkelig ved det?
Og derfor vil jeg synge min sang i moll og dur,
og jeg vil gjerne være en løgnens trubadur.

Vokal og gitar: Lars Fredrik Beckstrøm

El-gitar: Ole Bendik Eilertsen

Produsert av Lars Fredrik Beckstrøm

*Arrangert av Lars Fredrik Beckstrøm og
Ole Bendik Eilertsen*

PÆRETREET

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Kåre Siem

Nå vil dem jammen skjære ned
det fine gamle pæretre
som står ved Mortens grind.
Det er en skam og skjendsel
at det skal bli til brensel
og strøs for vær og vind.
Et slikt et tre kan te seg
og ha så mye ved seg
som øyet ikke ser.
Og det er sikkert mange
som syns dagene blir lange
når ikke det er mer.

De vil nok sikkert huske det
at treet sto med blomstersne
og var så hvitt og smukt.
Det hadde melodier
fra humler og fra bier.
Om høsten bar det frukt.
Og no`n vil huske etter
den gang de fløy med fletter
med knis og jentetøv,
da sola sto og glitra i
og småfugl satt og kvitra i
det sommergrønne løv.

Og ingen glemmer heller
 de svale, myke kvelder
 ved Mortens pæretre.
 Det var så mangen jente
 som gjerne ville vente
 på benken under det.
 Og noen nynner sangen
 de sang den første gangen
 de venta på en gutt.
 En øyekrok ble våt a'
 et minne om en gråt, da
 han sa at det var slutt.

I sånt et fint et sommervær
 må ingen av dem komme her
 og bilde noen inn
 at treet ikke blomstrer mer,
 og ikke jenter venter mer
 på hjertevennen sin.
 Når sola ikke glitrer mer,
 og fugler ikke kvitrer mer
 i lystig sommervind,
 da kan dem gjerne skjære ned
 det fine gamle pæretre
 som står ved Mortens grind.

Vokal: Jørn Simen Øverli
 Piano: Helge Lien

Produsert og arrangert av Jørn Simen Øverli og
 Helge Lien

Og ingen glemmer heller
 de svale, myke kvelder
~~de venta på en gutt~~ ved Mortens pæretre.

Det var så mangen jente
 som gjerne vilde vente
 på benken under det.

6.

Og noen nynner sangen
 de sang den første gangen
~~de ble borte av en gutt~~ de venta på en gutt.
 En øyekrok ble våt a'
 et minne om en gråt da
 han sa at det var slutt.

7.

I sånt et fint et sommervær
 må ingen av dem komme her
 og bilde noen inn
 at treet ikke blomstrer mer
 og ikke jenter venter mer
 på hjertevennen sin.

8.

Når sola ikke glitrer mer,
 og fugler ikke kvitrer mer
 i lystig sommervind,
 da kan dem gjerne skjære ned
 det fine gamle pæretre
 som står ved Mortens grind.

VUGGEVISE

(Stjerner lyser hvite)

Tekst: Jens Gunderssen / Melodi: Jens Gunderssen

Copyright © Norsk Musikforlag A/S, Oslo

Vinden rider høyt på sky
over hav og land og by.
Stormen raser tung og hvit.
Sorg og død kom ikke hit.
Noen kommer. Noen går.
Noen dør i livets vår.
Stjerner lyser hvite.

Kanskje at du en gang får
myrtekransen i ditt hår.
Kanskje etter dagens dåd,
får ditt hår en sølvertråd.
Noen kommer. Noen går.
Noen dør i livets vår.
Stjerner lyser hvite.

Hvor du tramper sti og vei
følger mange etter deg.
Sørg for at det alltid gror
blomster i ditt plogjerns spor.
Noen kommer. Noen går.
Noen dør i livets vår.
Stjerner lyser hvite.

Livet vever på sin vev.
Hva du gjorde, tenkte, skrev.
Alle ting i veven står.
Livets skyttel går og går.
Noen kommer. Noen går.
Noen dør i livets vår.
Stjerner lyser hvite.

Vokal: Finn Coren

Akustisk gitar, kor, lydbånd: Finn Coren

Gitar (bass): Eivind Lorentzen

Produsert og arrangert av Finn Coren.

Tegning av Ivar Mauritz-Hansen

Tegning av Ivar Mauritz-Hansen

Illustrasjoner og tegninger:

Ivar Mauritz-Hansen: "Visens Venners Viser", Første samling, Tiden Norsk Forlag 1950

Thorbjørn Egner: "Den første store viseboka", J.W. Cappelen 1954

Odd Børretzen: "Erik Bye - Venners viser og egne vers", Nasjonalforlaget 1963

Magne Soone: "Jens Gunderssens og Magne Soones upubliserte visebog 1937"

